

Vi går forrest – sammen

Middelfart Kommunes
DK2020 Klimaplan – kort fortalt

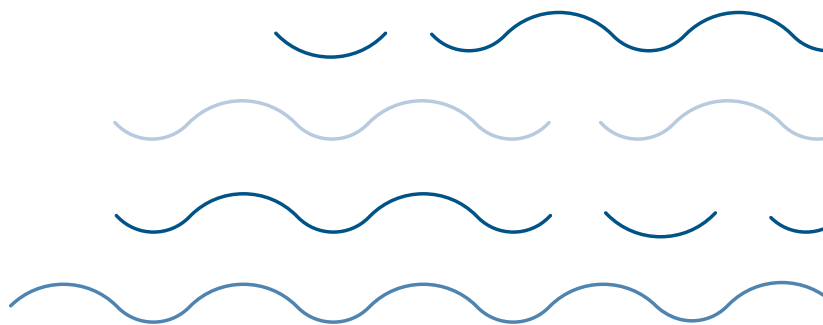
DK2020

Vi vil være
Danmarks
førende
klimakommune

Borgmesterens forord

Middelfart Kommune vil være Danmarks førende klimakommune. Vi går foran, præger udviklingen og involverer borgere, foreninger, skoler og virksomheder i konkrete initiativer, som styrker fællesskaber og understøtter den grønne omstilling.

Det er byrådets vision, og vi har noget at have den i. Siden 2007 har den nye Middelfart Kommune været frontløber i den grønne omstilling. Det er fint – men ikke nok. Vi skal reducere udledninger i større skala, hurtigere og billigere, hvis vi skal overleve kloden i en nogenlunde forfatning til vores efterkommere.

Derfor er Middelfart Kommune DK2020-kommune. Vi vil leve op til Parisaftalens ånd og bogstav og bygger på de standarder, verdens største klimabyer i samarbejdet C40 har sat.

DK2020-planen står på fire ben:

1. Drivhusgasser
2. Klimatilpasning
3. Inklusion
4. Ledelse og governance

Drivhusgasser er udledningen af CO_{2e} fra al aktivitet i Middelfart Kommune. Målet er 70% reduktion i 2030 i forhold til 1990 og netto-nul i år 2050.

Klimatilpasning handler om at forberede byer og værdier mod stigende vandstand og klimaskabte vejrforandringer. Her danner Klimalaboratoriet Middelfart skole i Danmark og for den fremtidige indsats i kommunen.

Inklusion er dna'et i hele kommunens indsats. Kommunen tror stædigt på borgernes og virksomhedernes lyst og evne til at gøre en forskel, og vi hjælper dem med at føre idéer ud i livet. Alle skal med i den grønne fremtid.

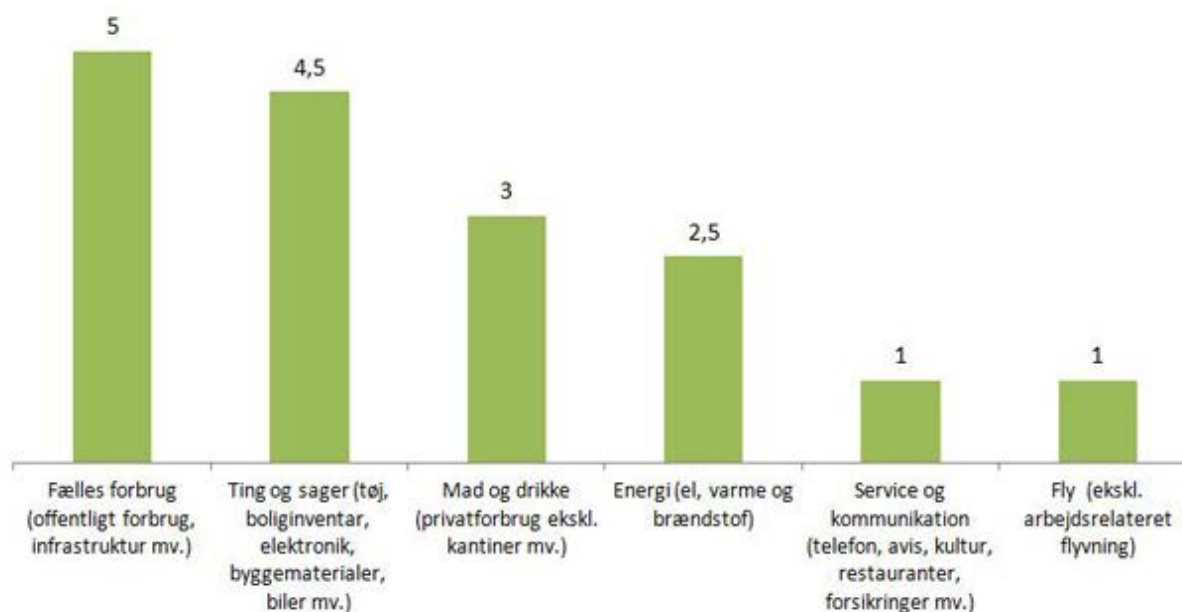
Ledelse og governance er hele den måde, kommunen styres på. Som den første kommune i Danmark har vi bestemt, at "klima og bæredygtighed" skal være en del af enhver sagsfremstilling til byrådet og dets udvalg.

Byrådet vil evaluere planen og de tilhørende indsatser hvert år.

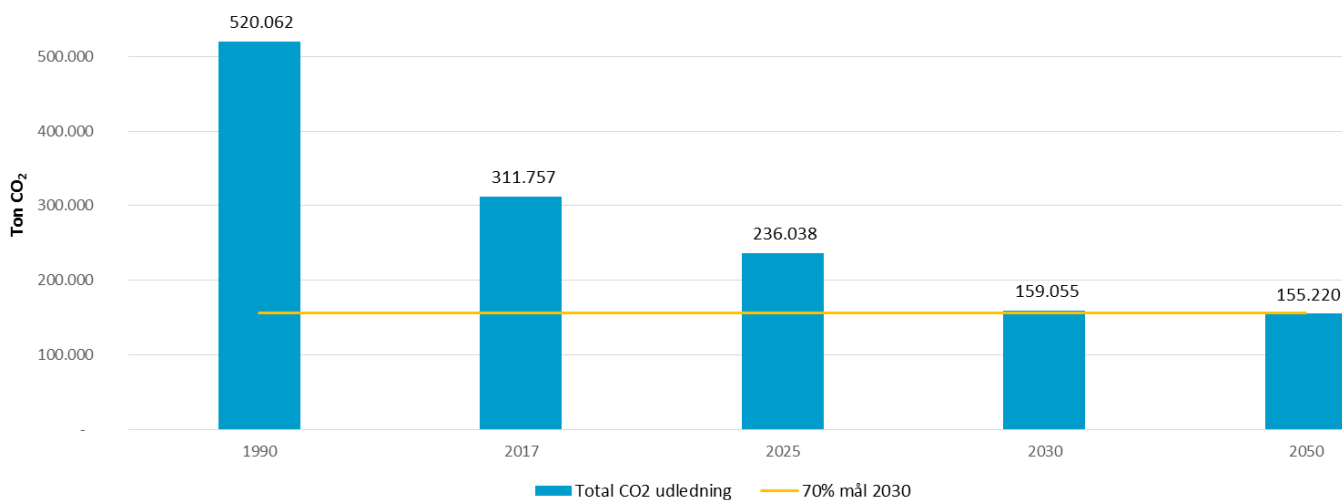
Johannes Lundsryd Jensen
Borgmester

GENNEMSITLIG ÅRLIG CO₂E⁻UDLEDNING PER DANSKER (TON)

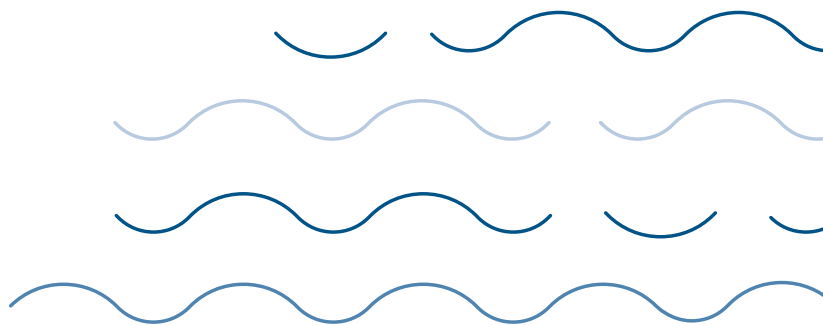
Gennemsnitsdanskerens samlede årlige udledning af drivhusgasser på 17 ton fordelt på forbrugskategorier.
Kilder: CONCITO 2014 og Politiken 9. november 2014.

FREMSKRIVNING AF DRIVHUSGASUDLEDNING FOR MIDDELFART KOMMUNE

Med implementering af DK2020 Klimaplanens besluttede tiltag vil drivhusgasemission inden for Middelfart Kommune udvikle sig således fra 1990 til 2050 vist i forhold til 70 % målet. Kilde: DK2020 Klimaplan for Middelfart Kommune.

Drivhusgasser

Middelfart Kommune stiler mod en grøn fremtid, hvor vi ikke udleder drivhusgasser i atmosfæren. Vi har været på vej længe, men i denne plan sætter vi nye, ambitiøse mål og viser, hvordan vi når dem.

2030:
70% mindre drivhusgasudledning
i forhold til 1990

2050:
Netto-nul udledning
Klimaplanen indeholder derfor handlinger indenfor: Energi, transport, natur og landbrug samt cirkulær økonomi.

Fremtiden er elektrisk

I år 2050 er samfundet elektrisk. Vi varmer vores boliger op med strøm, kører i el- eller brintbiler og maskiner, busser og tog er også drevet af el, som kommer fra vedvarende energi. Der er 100 ha mere skov i Middelfart Kommune og 100 ha flere vådområder. Nye huse og nye produkter er designet, så materialerne kan genbruges, og langt det meste af vores affald bliver brugt igen, direkte eller indirekte.

Planen for 2030

Med planen lever Middelfart Kommune op til regeringens målsætning om 70% mindre udledning af drivhusgasser i 2030 sammenlignet med 1990. I 1990 var udledningen 520.000 tons, og i 2030 vil den være ca. 159.000 tons.

Vejen til netto-nul

Med de aktiviteter, der ligger i planen, vil udledningen i 2050 være ca. 155.000 tons, altså ikke netto-nul. Resten af vejen til målet i 2050 skal hovedsageligt komme fra landbruget og fra transport, som Middelfart Kommune ikke er herre over. Men vi er klar til bruge de værktøjer, der vil komme fremadrettet.

Dansk landbrug som helhed har en fælles målsætning om at blive drivhusgasneutral i 2050.

Udledning i dag

Den seneste opgørelse er fra 2017, og den viser en samlet udledning på 311.800 tons drivhusgasser svarende til 8,18 tons pr. indbygger.

De fordeler sig på denne måde:

- Energi: 31%
- Transport: 42%
- Natur og landbrug: 24%
- Andet: 3%

Den totale gennemsnitlige udledning er reelt 8-10 tons højere pr. dansker, når vi medregner udledningen fra varer, der er produceret i udlandet. Fordelingen på forbrugskategorier af en gennemsnitdanskers totale klimaaftryk kan ses på CONCITO's figur på side 4.

Grøn strøm og varme

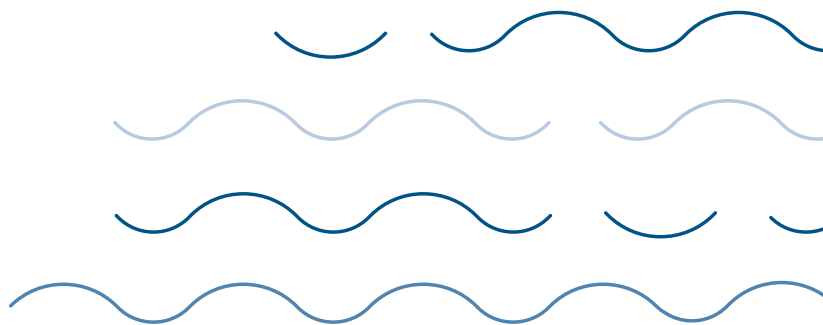

Middelfart Kommune udpeger klimaarealer

Strømmen kommer fra vindmøller og solcelleanlæg i og uden for Middelfart Kommune. Fjernvarmen skal udbygges og stoppe med at bruge olie og naturgas. På landet erstatter varmepumper olie- og gasfyr.

Varmepumper kan kombineres til kollektive løsninger så som termonet. En vigtig del er at arbejde med et intelligent energisystem, hvor vi kan udnytte energien på tværs – til opvarmning, produk-

tion, transport og køling. Altså, at vi erstatter en el- varme- og gas-forsyning med en samlet energiforsyning, der hele tiden bruger energien på den smarteste måde og samtidig minimerer spildet af energi.

AMBITIONERNE SKAL FØRES UD I LIVET GENNEM DISSE AKTIVITETER:

■ FARVEL TIL NATURGAS

De områder, der er udlagt til naturgas, skal have anden opvarmning. Kommunen vil sammen med gasselskabet og fjernvarmeselskaberne undersøge hvert enkelt område for at sikre en bæredygtig løsning. Områder tættest på fjernvarmenettet skal kobles til fjernvarmen. Mindre byer kan med fordel få nærvarme med varmepumper. For små byer kan løsningen være gas-hybrid varmepumper, og uden for byerne bliver det almindelige varmepumper.

Drivhusgas-reduktion: 30.000 tons senest i 2030 fra udfasning af naturgas og oliefyr samlet.

■ FARVEL TIL OLIEFYR

I områder med fjernvarme er der stadig en del oliefyr. Kommunen vil arbejde sammen med fjernvarmeselskaberne om at få husejerne til at tilslutte sig fjernvarmen. I alt i kommunen er der over 3.000 oliefyr. De kan erstattes af fjernvarme eller nærvarme, hvor husejeren kan købe en varmepumpe på abonnement. Er det mindre boligområder, kan løsningen være termonet. Det er et net af plastikrør, der forbinder flere ejendomme og på den måde udnytter energien mere effektivt.

Drivhusgas-reduktion: 30.000 tons senest i 2030 fra udfasning af naturgas og oliefyr samlet.

■ KLIMAAREALER

Middelfart Kommune udpeger inden år 2022 en række klimaarealer, der kan bruges til solceller og vindmøller. Det kan både være i Middelfart Kommune og andre steder. Det skal sikre etablering af anlæg, der producerer vedvarende energi som erstatning for strøm fra kulkraftværker eller varme fra olie eller gasfyr.

■ ENERGI FRA SOLCELLER

Kommunen vil arbejde for at øge andelen af vedvarende energi via solceller. Dels ved at planlægge for solcelleparker og dels ved at arbejde med at integrere solceller i i bygninger. Ambitionen er, at der etableres i størrelsesordenen 200 hektar solceller.

Drivhusgas-reduktion: 270 t pr. år pr. MWh effekt.

■ ENERGIBESPARELSER

Middelfart Kommune har i mere end 10 år arbejdet målrettet med at reducere energiforbruget i bygninger i kommunen, både offentlige og private bygninger. Vi vil fortsætte denne indsats om at energirenovere bygninger og spare på energien i både private hjem og hos virksomheder.

Drivhusgas-reduktion: 25.000 tons (isoleret set – skal ses i sammenhæng med konvertering af olie- og gasfyr).

■ KOMMUNEN UDEN GAS- OG OLIEFYR

Også kommunale bygninger skal skrotte de resterende olie- og naturgasfyr. Det drejer sig om i alt 40 bygninger, og kommunen investerer i fjernvarme, nye anlæg med varmepumper eller anden grøn teknologi.

Drivhusgas-reduktion: 1.000 tons senest i 2025.

■ DET INTELLIGENTE ENERGISYSTEM

For at udnytte den vedvarende energi til både el, varme og transport gennemfører kommunen en analyse af el-nettets kapacitet til at f.eks. hele boligområder konverteres fra gas til varmepumper, og at boligejerne samtidig erhverver sig el-bil. Vi ser på et nyt fjernvarmesystem med både varme, køle lagring og overskudsvarme og har sat penge af til at arbejde med energifleksibilitet i bygninger. Kommunen deltager i et projekt med at opfange CO₂ fra atmosfæren.

Mindre og grønnere bilkørsel

// Slut med korte ture i benzinbilen: Vi snupper cyklen

42% af drivhusgas-udledningen i Middelfart Kommune stammer fra transport. Det er først og fremmest personbiler og godstransport. Elbilerne er på vej, og snart vil der ikke længere være benzin- og dieslbiler på vejene. Vi forventer, at 25% af bilerne kører på el i 2035 og 50% i 2050.

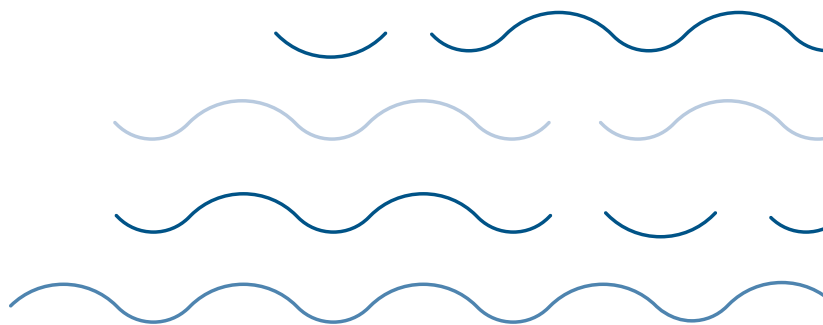
Middelfart Kommune gør, hvad vi kan for at skubbe til en udvikling, hvor der bliver kørt færre kilometer i benzin- og dieslbiler. Enten fordi

- Flere kører elbil
- Flere kører på cykel og elcykel
- Flere kører sammen

I opgørelsen over den fremtidige drivhusgas-udledning har vi

en ambitiøs forventning om, at vejtrafikken falder med 10% frem mod år 2025 og med yderligere 10% frem mod år 2035 og igen imod år 2050. Derfor vil vi blandt andet opfordre til, at mulighederne undersøges for at indføre økonomiske reguleringer af transportsektoren, som vil fremme reduktionen af CO₂-emissioner.

MIDDELFART KOMMUNE GÅR SELV FORREST MED DISSE AKTIVITETER:

■ LADESTANDERE

Middelfart Kommune udarbejder en plan for lade-standere i hele kommunen. Det sker i samarbejde med de lokale bolig- og forsyningsselskaber og kommunerne i Trekantområdet. Målet er at være klar med et net af ladestandere så hurtigt som muligt. Det fjerner en vigtig barriere for at købe en elbil. Ved at samarbejde med boligselskaberne håber vi at kunne sikre en høj andel af ladestandere der, hvor der bor flest mennesker.

■ KOMMUNEN SKIFTER TIL ELBILER

Middelfart Kommune har købt sin sidste benzin- og dieselbil til persontransport. I takt med at de nuværende 150 kommunale benzin- og dieselbiler skal skiftes, køber kommunen elbiler som erstatning. Det sker frem mod år 2025.

Elbiler er dyrere i anskaffelse men billigere i drift og vedligehold. Samtidig er det et vigtigt signal over for omverdenen, som kan motivere andre til at køre i elbil. Markedet for eldrevne ladbiler og kassevogne er på vej op i gear, og Middelfart Kommune følger udviklingen nøje.

Drivhusgas-reduktion: 260 tons pr. år.

■ KOMMUNALE CYKLER I STEDET FOR BILER

En del af Middelfart Kommunes biler skal erstattes af cykler og elcykler. Mindre ture i byen kan klares på en cykel eller elcykel. Det er sundt, klimavenligt og meget billige. En bil er 30 gange dyrere end en cykel. Middelfart Kommune vil kortlægge kørselsbehovet og ud fra det påvirke medarbejderne til at vælge en kommunal cykel eller elcykel til kortere ture.

■ CO₂-NEUTRAL KØRSEL FOR KOMMUNEN

Taxaer, skraldebiler og skolebusser skal i fremtidige udbud være CO₂-neutrale. Det gælder alle transportopgaver, som Middelfart Kommune køber hos private vognmænd, hvis det er teknisk muligt. Det fremmer en omstilling til el og biogas i transportbranchen.

Drivhusgas-reduktion: 260 tons pr. år.

■ CO₂-NEUTRALE BUSSE

Busserne i hele Middelfart Kommune skal køre på el eller biogas fra 2023. Det er Middelfart Kommunes ønske til det udbud, som de fynske kommuner og FynBus skal gennemføre til den tid. Flere danske kommuner har omlagt til biogas eller el og har gode erfaringer.

Ud over CO₂-neutralitet betyder det også en bedre luftkvalitet i byerne.

Omlægningen vil kræve en større éngangsinvestering, så Middelfart Kommune vil arbejde for, at alle fynske kommuner er med, så vi kan høste stordriftsfordele.

Drivhusgas-reduktion: 2.000 tons pr. år.

Natur og landbrug

Skovrejsning der tjener flere formål

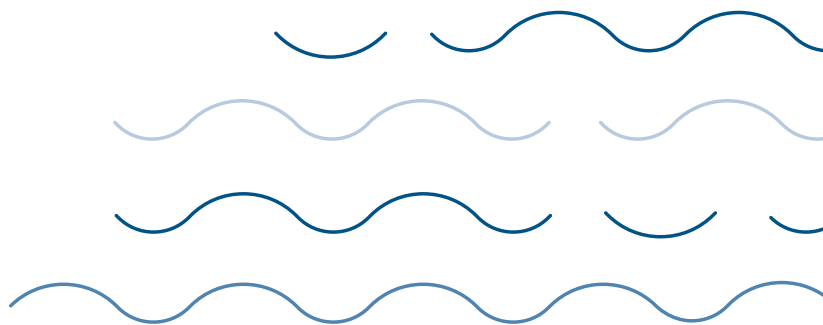

Landbruget er en aktiv medspiller i arbejdet med at nedbringe udledningen af drivhusgasser i Middelfart Kommune. Branchen har et fælles mål om at blive drivhusgas-neutral i 2050, og Middelfart Kommune vil udnytte sine muligheder som myndighed for at presse på og gøre det let for de lokale landmænd at være en

del af omstillingen. Det kan være ved at facilitere fælles projekter om at omfordele landbrugsjord på en måde, så lavbundede områder ikke længere dyrkes. Kommunen vil samarbejde med erhvervet om en helhedsvurdering af landbrug, hvor drivhusgas-udledning fra dyr, bedrift og dyrkning er en del af vurderingen.

Vi regner med 2% reduktion frem mod år 2025, 3% frem mod år 2035 og yderligere 5% frem mod 2050.

Vi vil gøre en markant indsats for at rejse mere ny skov, som lagrer drivhusgasser, øger biodiversiteten og giver mulighed for bedre friluftsliv i hverdagen.

VI HAR PLANLAGT DISSE INDSATSER:

■ SKOVREJSNING

Middelfart Kommune vil rejse 100 ha ny skov på områder, der normalt fungerer som landbrugsarealer. Dermed opnår vi en dobbelt effekt, da skoven lagrer drivhusgasser samtidig med, at det tidligere landbrugsareal ikke længere udleder drivhusgasser. Kommunen vil undersøge, hvor det er mest oplagt at rejse ny skov. Det må meget gerne være tæt på byer, så flest mulige borgerne kan få glæde af de nye, grønne områder.

Skovrejsning opfylder flere formål: Rekreation og friluftsliv, grundvandsbeskyttelse, øget biodiversitet og klimaforebyggelse.

Det er dyrt at købe jord, så kommunen vil arbejde sammen med fonde og andre samarbejdspartnere om investering og drift.

Drivhusgas-reduktion: 1800 tons pr. år, afhængig af sted og træsorter.

■ ENERGIEFFEKTIVITET I LANDBRUGET

Middelfart Kommune vil samarbejde med lokale landmænd om at bruge mindre energi i deres daglige drift. En gennemgang af bygninger, maskiner og processer kan pege på lavt- og højthængende frugter, som fører til mindre forbrug af diesel og strøm. Det er med til at reducere udledningen af drivhusgasser.

Projektet skal udvikles i dialog med landmændene og landbrugets rådgivere.

Drivhusgas-reduktion: Op mod 7.000 tons frem mod 2050.

■ FRA LANDBRUG TIL VÅDOMRÅDE

Frem til år 2025 vil Middelfart Kommune arbejde på at omlægge 100 ha jord fra dyrket landbrug til vådområder. Det er lavbundsområder i ådale samt tørvejorde. Dyrkning og dræning af dem udleder 10-35 tons drivhusgasser pr. hektar, hvilket er meget mere end øvrig landbrugsjord. Arbejdet skal ske i tæt dialog med de berørte landmænd og inden for den lovgivning, der er på området.

Drivhusgas-reduktion: 3500 tons pr. år, afhængig af sted og jordtype.

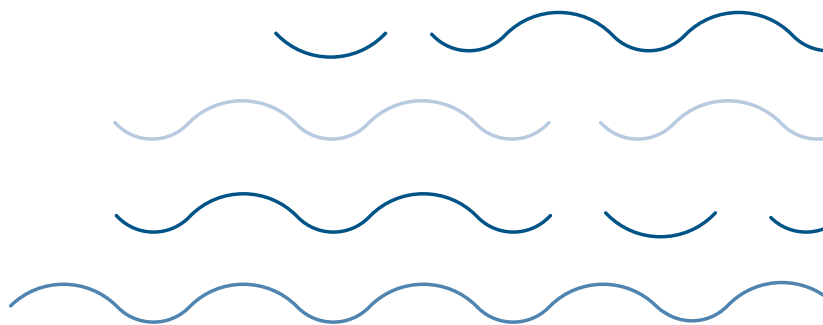
Cirkulær økonomi og ressource optimering

Middelfart Kommune arbejder med cirkulær økonomi, hvor produkter genbruges eller genanvendes i uendelige kredsløb uden at skabe affald. Det har en effekt for klimaet, fordi der udvindes færre af jordens råstoffer og ressourcer, og fordi det sparer energi til at producere nye varer og materialer.

Vi kan måle effekten af vores indsatser på, om vi indkøber færre varer, om vores affaldsmængder falder og på reduktion i drivhusgasudledning, når vi øger genbrug og genanvendelse af vores affald.

Arbejdet er i fuld gang og indebærer blandt andet grønne kommunale indkøb, en ny ressourcestrategi og -plan med fokus på cirkulær økonomi og ambitiøse mål for større udsortering til genbrug og genanvendelse samt informationsaktiviteter over for skoler og uddannelsesinstitutioner.

DE PLANLAGTE AKTIVITETER ER:

■ BÆREDYGTIGT BYGGERI

Fremtidigt kommunalt byggeri skal være mindst lige så bæredygtigt som Middelfart Rådhus. Materialerne skal kunne adskilles og genbruges og energiforbruget til nybyggeri og drift skal være minimalt. Det bliver et krav i Middelfart Kommunes kommende udbud ved byggeri og større renoveringer.

■ CIRKULÆRE INDKØB

Middelfart Kommune indkøber årligt for omkring 800 mio. kr. og har derfor både kræfter bag og en forpligtigelse til at skubbe på den grønne omstilling gennem indkøbene. I fremtidige udbud vil Middelfart Kommune skrive cirkulær økonomi og bæredygtighed ind i de årlige udbud. Det kan være i kravene til design, holdbarhed, materialevalg, transport af varer, mulighed for reparation og bortskaffelse. Det er nyt land, og Middelfart Kommune er på denne måde med til at skubbe til en udvikling, som kan påvirke markedet og andre kommuner.

■ MERE DIREKTE GENBRUG OG GENANVENDELSE

Hovedfokus i kommunens ressourceplan er mindre affald til forbrænding og mere affald til direkte genbrug, reparation og genanvendelse. Fra 2020 skal alle borgere og kommunale institutioner sortere madaffald fra til biogasproduktion samt glas og metal til omsmelting via en ny henteordning. I løbet af 2021-2022 udvides henteordningen med indsamling af plast, drikke- og fødevarerkartoner og tekstiler til genanvendelse samt farligt affald til særlig behandling. Desuden øges muligheden for at aflevere og hente brugbare ting og materialer på alle kommunens genbrugspladser.

■ UPCYCLING I TOMME BUTIKSLOKALER

Middelfart Kommune vil skabe liv i tomme butikslokaler ved at indrette et eller flere af dem til test- og salgsværksted for lokale iværksættere, der arbejder med upcycling. Det kan ske i et samarbejde med Designhåndværkerskolen, så fremtidige designere kan være med til at omskabe affald til spændende produkter. Samtidig kan det gøre bymidten mere attraktiv og fremme tanken om cirkulær økonomi.

■ LOKALE RESSOURCEKREDSLØB

Middelfart Kommune vil arbejde for at skabe flere lokale ressourcekredsløb, hvor den ene virksomheds affald er den anden virksomheds ressource. Et af de konkrete ressourcekredsløb, der arbejdes på, er at lave et lukket kredsløb for mursten, hvor murbrokker renses og bringes tilbage ind i nybyggeri og renoveringsprojekter.

Nybyggeri skal være mindst lige så bæredygtigt som rådhuset

Handling er nøgleordet

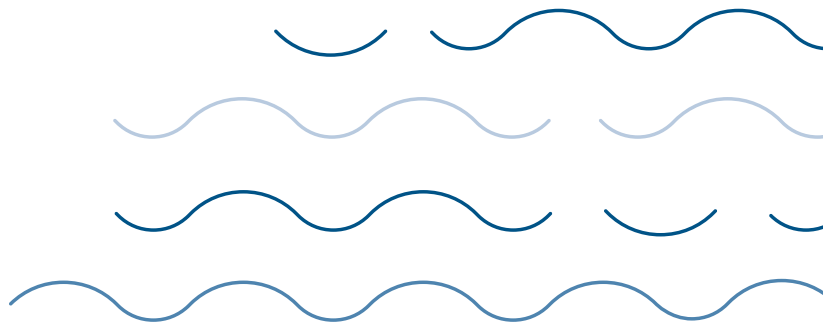

//
Bedøm os
på vores
handlinger

Klimahandling var temaet på Klimafolkemødet i Middelfart i september 2020. Og det er krumtappen i Middelfart Kommunes klimaarbejde. Vi handler. Vi gør noget. Vi tænker klima ind i alle opgaver, og vi hjælper de virk-

somheder, borgere og lokalsamfund, som også gør noget. Middelfart Kommunes mål på klimaområdet kan kun nås gennem handling, og arbejdet var i fuld gang, da vi begyndte at skrive på denne plan.

Her er en oversigt over de vigtigste handlinger i DK2020 Klimaplanen frem til år 2025.

AKTIONSPLAN 2025

2020 2021 2022 2023 2024 2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ENERGI	Plan for investering i havvindmøller					
	Investering i solcelleparker					
	Udfasning af oliefyr uden for kollektiv forsyning					
	Udfasning af oliefyr inden for fjernvarmeområde					
	Udfasning af olie- og gasfyr i gasområder					
	Udfasning af oliefyr i hele kommunen					
	Udfasning af oliefyr i kommunens egne bygninger					
	Udfasning af naturgasfyr i kommunens egne bygninger					
	Det intelligente energisystem					
	Energibesparelser og energirenoveringer					
Energirenoveringskampagner						
TRANSPORT	Plan for udbygning af ladestandere					
	Udfasning af kommunale biler med forbrændingsmotor					
	Cykler og elcykler til kommunens eget behov					
	Omlægning af busser til el eller biobrændsel					
	Citylogistik – klimalog varetransport					
	Krav til CO ₂ -neutrale løsninger til kommunens transportopgaver					
NATUR OG LANDBRUG	Indsats til mere skovrejsning					
	Planlægning for klimaarealer					
	Udtagning af lavbundsjord					
	Gennemgang af landbrugsbygninger					
	Helhedsvurdering af landbruget					
	Energibesparelser i landbruget					
CO OG RESSOURCE-OPTIMERING	Indbygning af cirkulær økonomi tilgang i kommunens indkøb					
	Mere direkte genbrug og genanvendelse					
	Bæredygtighedskrav til større kommunale byggerier og renoveringer					
	Udnytte tomme butikslokaler til upcycling af produkter					
	Lokale ressourceløb					

Det gør kommunen

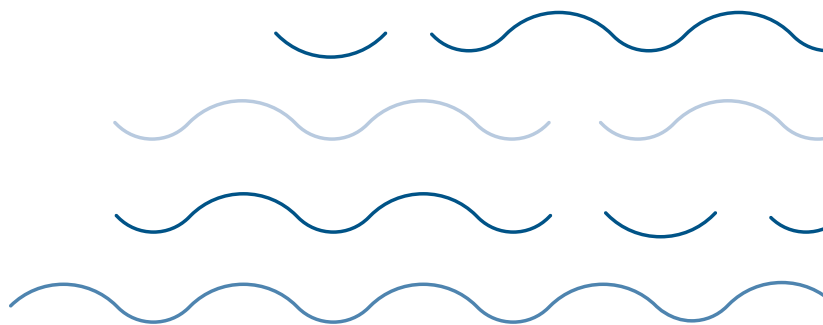
For at nå de overordnede mål i denne plan skal en lang række gode kræfter i Middelfart og i resten af landet gøre en indsats. Det gælder borgere, virksomheder og organisationer i Middelfart, og det gælder i særdeleshed

Folketinget, som sætter rammerne for energi, transport og klima.

Middelfart Kommune skubber på alle vegne og påvirker høj og lav til at gøre tingene lidt anderledes i morgen end i dag.

Men Middelfart Kommune er også en stor virksomhed med 3700 ansatte og faciliteter og aktiviteter over 100 steder. Kommunen er forpligtet til at gå forrest, både som myndighed og som virksomhed. Og det gør vi.

HER ER EN RÆKKE AF VORES INDSATSER:

■ REJS MED OMTANKE

Ved al transport i embeds medfør skal ansatte overveje transportbehovet og formen.

Kan mødet klares online? Kan vi undgå at flyve?

Kan vi tage cyklen, offentlig transport eller køre sammen med andre?

Vælger man at flyve, fordi der ikke er gode alternativer til flyvning, indbetales et beløb til en særlig klimakompensationskonto. Vi vil brede idéen ud med at undersøge mulighederne for at etablere en lokalforankret Klimafond til indbetaling af klimakompensation.

■ GRØNNE INDKØB

Middelfart Kommune har tilsluttet sig Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI), som løbende skærper kravene til miljøstandarderne. Indtil videre er der 11 indkøbsmål, som Middelfart Kommune er med til at påvirke. Bæredygtighed og samarbejde med leverandører er nøgleordene i Middelfart Kommunes indkøbspolitik.

■ FREMTIDENS GRØNNE BYER

DK2020 Klimaplanen kommer til at gennemsyre byplanlægningen i Middelfart Kommune i al fremtid. Vi skal udpege områder til grønne energianlæg, vi skal indrette byerne, så cyklister og busser får det nemmere, og vi skal planlægge bolig- og erhvervsområder på en måde, så energien kan udnyttes bedst muligt.

■ KLIMAFOLKEMØDET

Middelfart Kommune blander sig i klimadebatten og arbejder for rammevilkår, der gør den grønne omstilling til en naturlig opgave. Kommunen arrangerer hvert år et Klimafolkemøde i Middelfart med to formål: 1. at inspirere og opmuntre lokale borgere og virksomheder. 2. at påvirke nationale beslutningstagere.

■ ENERGIBESPARELSER

Middelfart Kommune har i over 10 år arbejdet målrettet med at reducere energiforbruget i egne bygninger. Det er sket efter den såkaldte Middelfart-model, hvor energirenoveringer finansieres ved hjælp af de opnåede besparelser.

Middelfart Kommune deltager i en række projekter med energirenovering og smart energi for både private boliger og virksomheder.

**Kommunen
er forpligtet
til at gå forrest.
Det gør vi**

Klimatilpasning

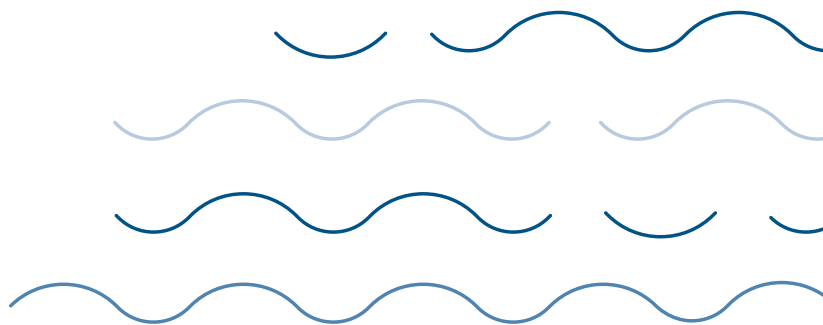
“ Kommunen går efter win-win-løsninger

Middelfart Kommune udvikler og gennemfører projekter, der skal sikre byen mod fremtidige havstigninger og stigende mængder nedbør. Det sker i tæt dialog med borgere, virksomheder og professionelle aktører på området. Kommunen går efter win-win-løsninger, der på én gang sikrer

et område imod oversvømmelse og skaber nye faciliteter til det gode byliv.

Middelfart Kommune har fokus på handling i vores planer. Alle projekter i den eksisterende klimatilpasningsplan er gennemført eller sat i gang. Kommunen står

klar til at udarbejde en ny plan, så snart de grundlæggende data fra staten er tilgængelige. Byrådet har vedtaget strategien med fokus på fleksible, robuste løsninger, samarbejde og dialog og med kommunen som facilitator snarere end initiativtager.

KLIMAPROJEKTER I MIDDELFART

Planen for klimatilpasning tager udgangspunkt i en kortlægning af risici i hele Middelfart Kommune. Der er 36 sårbare områder, og i den første plan er tre prioriteret højest: Middelfart centrum, Middelfart Havn og Fænøsund.

■ KLIMABYEN

Danmarks smukkeste klimatilpasningsprojekt omfatter fire store delprojekter med et samlet areal på 450.000 kvm. KlimaByen blev indviet i 2019, og er gennemført sammen med Middelfart Spildevand og Realdania. KlimaByen er samtidig et stort byudviklingsprojekt i området omkring Kongebrovej i Middelfart, og der har været omfattende borgerinddragelse og en meget synlig kommunikation om projektet. Se mere på KlimaByen.dk.

■ DIT REGNVAND

Projektet inspirer borgere i de sårbare områder til at håndtere mest muligt regnvand på egen grund. Der blev anlagt syv demonstrationshaver hos tilmeldte villaejere. Her viste konsulenter fra Haveselskabet forskellige løsninger, som holder vand tilbage på en spændende måde. Der var også mulighed for at booke en tekniker til rådgivning.

■ FÆNØSUND

En forundersøgelse viste, at der ikke var risiko for oversvømmelse ved skybrud i området. Til gengæld kan der være risiko for oversvømmelse ved en 100-års-hændelse i år 2033. Kommunen har besluttet at se tiden an og løbende vurdere risikoen.

■ KLIMAHAVNEN

Projektet er udviklet som opfølgning på KlimaByen. Formålet er tredobbelt:

1. Sikre havneområdet mod stigende vandstand.
2. Sikre havneområdet mod følgerne af monsterregn.
3. Innovativ byudvikling i havneområdet.

Middelfart Kommune og Middelfart Spildevand har i samarbejde med fire danske og hollandske tegnestuer udarbejdet en samlet udviklingsstrategi for KlimaHavnen. Den er nu indarbejdet i en samlet udviklingsplan for Middelfart midtby.

■ FRAKOBLING AF REGNVAND

Mange steder i Middelfart midtby og ved havnen har Middelfart Spildevand lagt nye rør, så regnvand og spildevand er skilt ad. Der er lagt nye rør med større diameter. Også det nye rådhus er bygget, så regnvand og spildevand løber hver for sig. Samlet set betyder det, at kloaksystemet er meget bedre rustet til at modstå trykket fra et skybrud.

■ HAVNELABORATORIET

En gruppe beboere og øvrige interessenter skal udvikle en fleksibel kystbeskyttelse, som kan bruges til andre formål, når vandet ikke står højt. Havnelaboratoriet er Middelfart Kommunes bidrag til partnerskabet "Byerne og det stigende havvand", som Realdania og Kystdirektoratet gennemfører. Havnelaboratoriets arbejde munder ud i et skitseprojekt, som er klar i 2021.

Inklusion

// Klimaforbedringer fordeles socialt retfærdigt

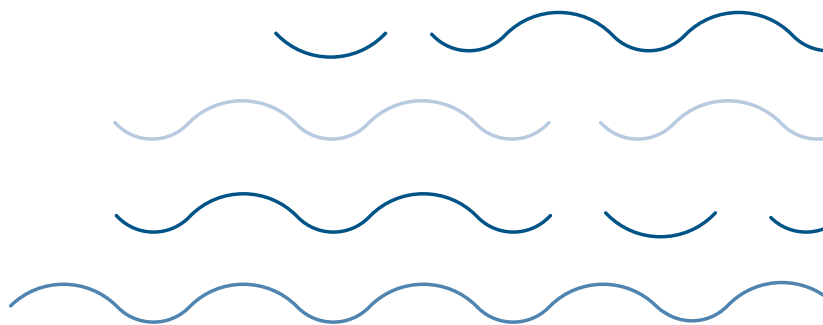
Klimaforandringer går som udgangspunkt hårdest ud over de svageste i samfundet. Den mekanisme ønsker Middelfart Kommune at bryde.

Kommunen ser det som en politisk opgave at sørge for, at klimaforandringer ikke rammer

socialt skævt, og at gevinsterne ved klimaforbedringer fordeles socialt retfærdigt.

Det er en vanskelig opgave, som kræver konstant politisk fokus. Middelfart Kommunes svar på udfordringen er at tænke inklusion ind som en del af beslutningerne.

Klima og bæredygtighed er en del af enhver sagsfremstilling, og fordelingen af byrder og gevinster skal fremgå af beskrivelsen. Det er et langt sejt træk, som starter med, at den politiske ledelse har taget opgaven på sig og insisterer på, at den bliver løst.

HER ER TO EKSEMPLER PÅ VELLYKKET INKLUSION

■ KLIMAHAVEN

KlimaHaven er et resultat af rigtig mange menneskers gode idéer. Den er en grøn oase for beboere og ansatte på Skovgade Plejehjem og naboerne i kvarteret. Samtidig håndterer den regnvand fra cirka 4.000 kvadratmeter tagflade og 2.000 kvadratmeter parkerings- og indkørselsarealer.

20 kedelige parkeringspladser er blevet til en grøn oase med plads til børn, unge og ældre. Til motion, spil, leg og fællesskab. Selv på de grå regnvejrskdage skaber haven værdi. Her kan man sidde inde og se, hvordan regnen samler sig i bedene og langsomt siver ned og forsvinder.

Skovgade Plejehjem ligger i Middelfarts vestlige bydel – midt i et område på 450.000 m², som Middelfart Kommune, Middelfart Spildevand og Realdania klimasikrer. Det store projekt har navnet KlimaBy-en – her afkobles regnvand fra fælleskloakken og håndteres på overfladen samtidig med, at løsningerne er med til at skabe en sjovere, smukkere og mere spændende by.

Den grundlæggende del af KlimaHaven, (jordarbejde, anlæg af stier m.m.) er betalt med det regnvandsbidrag, kommunen får tilbage, når regnvandet kobles fra kloakkerne.

Øvrigt indhold i KlimaHaven, som udendørs musikinstrumenter, orangeri, pergolaer, flagstang og vandtrappe er finansieret ved fondsansøgninger i samarbejde med Centerrådet.

■ SOL OVER BRENDERUP

En gruppe borgere i landsbyen Brenderup har taget klimasagen i egen hånd og planlægger en lokal solcellepark på et område svarende til halvanden fodboldbane.

Solcelleparken skal på folkeaktier blandt Brenderups indbyggere, så den økonomiske gevinst ved den vedvarende energi fordeles retfærdigt og gør gavn i lokalsamfundet.

Initiativet kommer fra en grøn gruppe under Brenderup Lokaludvalg. Gruppen ønsker at gøre Brenderup mere bæredygtig, og den bygger sit arbejde på det meget stærke sammenhold i landsbyen.

Aktiekapitalen på 8 mio. kr. er nu fuldttegnet, og grøn gruppe har sammen med kommunen fundet en egnet grund tæt på motorvejen ved Nørre Aaby, hvor solcellerne skal rejses.

Planen er, at ejerne – borgerne i Brenderup – selv skal drive anlægget og lave de nødvendige aftaler om statstøtte, finansiering og salg af el.

Middelfart Kommune har hjulpet gruppen på vej i processen, og vi ser det som en af vores vigtige opgaver at støtte aktive borgere, som sætter handling bag ordene om bæredygtighed.

Ledelse og governance

“ Klima skal være en integreret del af enhver beslutning

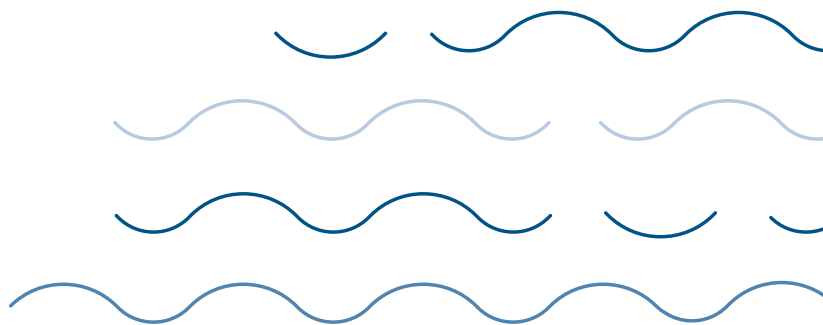
For at nå målene om netto-nul udledning i 2050 skal Middelfart Kommune ledes og arbejde på en ny måde.

Klima skal være en integreret del af enhver beslutning, gentager: Enhver beslutning. Det vil sige fra borgmester til sosu-assistent. Fra

de store strategier og budgetter til de daglige handlinger.

Middelfart Kommune arbejder på en gang bottom-up og top-down for at nå i mål med klimaambitionerne. Den politiske ledelse sætter rammen og stiller krav.

Medarbejdere melder tilbage fra virkeligheden og bidrager med idéer til forbedringer og nye politiske prioriteringer. Både politikere og medarbejdere lytter til borgerne og efterlyser idéer og inspiration fra lokalsamfundet og fra resten af Danmark og verden.

KLIMALEDELSE I MIDDELFART

■ KLIMA I SAGSFREMSTILLINGEN

Som en af de første organisationer i verden har Middelfart Kommune indlejret Klima og Bæredygtighed i alle sagsfremstillinger til de politiske udvalg og byrådet. I enhver sag skal den ansvarlige redegøre for betydningen for klima og bæredygtighed. Det kan være målbart i tal, men det kan også mere bløde værdier. Omdrejningspunktet er FNs verdensmål for bæredygtig udvikling, og her prioriterer Middelfart Kommune klimaindsats højest.

Medarbejdere og ledere øver sig stadig på at løse opgaven. Målet er at sætte klima og bæredygtighed højt på dagsordenen i alle hjørner af kommunens administration og drift.

■ UNDERVISNING

Middelfart Kommune har i en årrække undervist i klima og bæredygtighed på skolerne. Kommunen udbyder nu kurser til lærere fra andre europæiske lande, så de også kan undervise i klima. Det er en del af visionen "Fra Middelfartbarn til verdensborger", hvor der er fokus på det bæredygtige liv. Uden klimalæring intet medansvar.

■ MUS OG LUS

Klima og bæredygtighed bliver nu en del af medarbejderudviklingssamtaler (MUS) og lederudviklingssamtaler (LUS) i Middelfart Kommune. Som en følge af DK2020 Klimaplanen ændres skabelonerne til samtalerne, så medarbejdere og ledere aktivt skal forholde sig til klima og bæredygtighed i deres daglige arbejde og til deres eventuelle behov for kompetenceudvikling.

■ TILSKUD MED GRØNNE KRAV

Middelfart Kommune vil fremover stille krav om klima og bæredygtighed hos de foreninger, centre, museer og selskaber, der modtager tilskud fra kommunen. Det drejer sig om årlige beløb på over 25 mio. kr.

Modtagerne skal skrive klima og bæredygtighed ind i sine vedtægter og årligt redegøre for, hvad de har gjort på området og om kommende initiativer til at fremme klima og bæredygtighed.

Middelfart Kommune vil administrere kravet pragmatisk, så det ikke skaber unødigt administration. Der er intet krav om at blive fossilfri, men blot om at arbejde aktivt med klima og bæredygtighed.

■ BYRÅDET GÅR TIL CHRISTIANSBORG

Middelfart Kommune vil forsøge at påvirke lovgivning og rammer til gavn for klima og bæredygtighed. Som frontløber på området føler Middelfart Kommune sig forpligtet til at skubbe på for at skabe de bedst mulige vilkår for den grønne omstilling. Byrådet tager hvert år en temadrøftelse om et eller flere sagsområder, hvor der er behov for nytænkning. I 2021 er temaet transport. Her kan byrådet arbejde med forslag til regeringen om f.eks. økonomisk regulering på transportområdet og lavere hastighed på motorvejen.

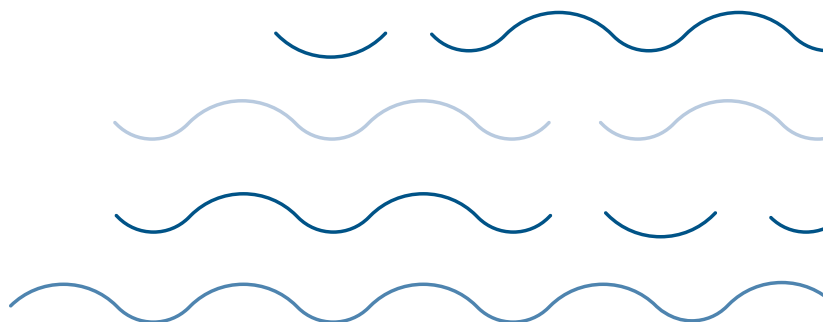
Fælles fremtid - fælles indsats

38.854 mennesker
kan gøre en forskel

Denne plan er blevet til i et samarbejde mellem Middelfart Byråd, interessenter inden for de 3 sektorer energi, transport og landbrug, ansatte i kommunen og eksperter udefra.

Målsætningen om at reducere udledningen af drivhusgas og senere klimaneutralitet kræver handling langt ud over den kommunale organisation. Derfor indeholder planen også en række virkemidler, hvor kommunen fremmer initiativer og motiverer borgere og erhvervsfolk til at virke for klimaplanen.

Middelfart Kommune er nemlig kun en af mange aktører, der skal sikre planens virkeliggørelse.

Middelfart Kommune vil invitere til og tage imod invitationer til partnerskaber, der understøtter planen, og vi vil sørge for en bred folkelig inddragelse og medvirken i planens realisering.

Planen er vores bedste bud lige nu. Vi ved med sikkerhed, at der kommer nye og bedre idéer frem. Dem er vi klar til at gribe sammen med alle gode parter. Nogle af de mest innovative klimaløsninger, vi har ført ud i livet i Middelfart Kommune, er idéer fra aktive folk i lokalsamfundene. Dem kommer der forhåbentlig flere af, og Middelfart Kommune er medspiller.

Fire spørgsmål til DIG

Det nye udvikler vi sammen. De kommunale driftsopgaver løser Middelfart Kommune selv. På samme måde tager du ansvaret for din egen husholdning eller virksomhed. Det er ikke nok at henvise til en fin plan fra Middelfart Kommune. Hvis 38.854 mennesker hver især sætter sig for at bruge mindre fossil energi og at udnytte ressourcerne bedre, vil det have en dramatisk effekt.

Middelfart Kommune skal ikke bestemme over dit liv eller din virksomhed, men vi stiller gerne et par spørgsmål:

- Hvordan kan du reducere energiforbruget i din bolig?
- Hvordan kan du køre mindre i bil?
- Hvordan kan du holde klimavenlig ferie?
- Hvordan kan du smide mindre ud og genbruge mere?

Kommunen som virksomhed har svaret på spørgsmålene i denne plan. Vi glæder os til at høre dine bud.

KLODEN GLÆDER SIG.

EVALUERING

Middelfart Kommune måler løbende på alt i DK2020 Klimaplanen og gennemfører en årlig status, som byrådet bruger til sin evaluering. Det sker inden det årlige nationale klimafolkemøde i Middelfart.

DK2020 Klimaplanen revideres hvert fjerde år.

Middelfart Byråd vedtog DK2020 Klimaplanen den 7. december 2020.

Du kan finde hele Klimaplanen her: <https://klimalaboratoriet.middelfart.dk/DK2020>

Læs mere om DK2020 her: <https://realdania.dk/projekter/dk2020>

Middelfart
KOMMUNE

DK2020

